

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-001-04/2014

I/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli I/14/001 - Finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez gminy województwa zachodniopomorskiego środkami pochodzącymi z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli¹
Delegatura w Szczecinie

Kontroler Leszek Smykowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87938 z dnia 07.02.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1–2)

Jednostka kontrolowana Urząd Gminy Stara Dąbrowa², Stara Dąbrowa 20, 73-112 Stara Dąbrowa.

Kierownik jednostki kontrolowanej Mieczysław Włodarczyk, Wójt Gminy Stara Dąbrowa³.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴, działalność Urzędu w zakresie wykorzystania środków finansowych pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska w latach 2011–2013.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę powyższą uzasadnia m.in. prawidłowe:

- wydatkowanie środków finansowych z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- ustalanie i terminowe przekazywanie kwot nadwyżki środków z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach o udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieujęcia w ewidencji księgowej w latach 2011–2013 naliczonych i odroczonych opłat za usunięcie drzew i krzewów w łącznej kwocie 2.917,8 tys. zł, na koncie 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”, stosownie do wymogu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵ i przyjętej polityki rachunkowości Urzędu⁶.

¹ Zwana dalej „NIK”.

² Zwany dalej „Urzędem”.

³ Zwany dalej „Wójtem”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm. – zwana dalej „ustawą o rachunkowości”.

⁶ Wprowadzonej zarządzeniem Nr 88/2010 Wójta Gminy Stara Dąbrowa z dnia 29 września 2010 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Gminy Stara Dąbrowa (zmienione zarządzeniem Nr 35/2012 z dnia 30 czerwca 2012 r.).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz udzielania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów.

W badanym okresie w Urzędzie wyznaczono komórki organizacyjne oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarki wodnej oraz wydawaniem zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów.

Do dnia 9.10.2012 r.⁷ sprawy związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną należały do zadań pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. rolnictwa i ochrony środowiska.

Z dniem 10.10.2012 r. wprowadzono nowy regulamin organizacyjny⁸, w którym sprawy związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną przekazano do prowadzenia Referatowi Budownictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej. W Referacie ww. sprawy powierzono kierownikowi Referatu i pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku ds. ochrony środowiska i funduszy strukturalnych.

Zmianą ww. regulaminu z dnia 13.03.2013 r.⁹ w miejsce stanowiska ds. ochrony środowiska i funduszy strukturalnych, utworzono stanowisko ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

(dowód: akta kontroli str. 4-47)

Pracownicy zatrudnieni na ww. stanowiskach posiadali stosowne wykształcenie zawodowe, odpowiadające realizowanym obowiązkom. W okresie zatrudnienia podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach związanych z wykonywanymi obowiązkami.

(dowód: akta kontroli str. 54-62, 67-70)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

2. Prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej środków pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Opis stanu
faktycznego

Zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane w okresie objętym kontrolą, ze środków pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska, były ujmowane w uchwałach budżetowych, zmianach do uchwał oraz w planach finansowych Urzędu na lata 2011–2013, w sposób umożliwiający ustalenie kwot wpływu tych środków oraz wysokość środków wydatkowanych na ww. zadania.

Dochody Gminy w latach 2011-2013 z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska (ustalone na podstawie rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego), wynosiły łącznie 3.726.149,43 zł, z tego:

⁷ Regulamin organizacyjny wprowadzonym zarządzeniem Nr 14/2010 Wójta Gminy Stara Dąbrowa z 1.03.2010 r.

⁸ Wprowadzony zarządzeniem Nr 63/2012 Wójta Gminy Stara Dąbrowa z 10.10.2012 r.

⁹ Wprowadzoną zarządzeniem Nr 16/2013 Wójta Gminy Stara Dąbrowa z 19.03.2013 r.

- w 2011 r. – 1.483.067,08 zł (z tego: za korzystanie ze środowiska – 15.631,08 zł, a za składowanie odpadów – 1.467.436,00 zł);
- w 2012 r. – 1.485.078,23 zł (z tego za korzystanie ze środowiska – 23.102,73 zł, a za składowanie odpadów – 1.461.975,50 zł);
- w 2013 r. – 758.004,12 zł (z tego za korzystanie ze środowiska – 8.700,12 zł, a za składowanie odpadów – 749.304,00 zł).

(dowód: akta kontroli str. 71-90)

Ewidencja księgowa środków, określonych w art. 402 ust. 4 i ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2011 r. Prawo ochrony środowiska¹⁰ oraz wydatków środków z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska była prowadzona prawidłowo.

Ww. środki ujmowano zgodnie z klasyfikację dochodów określoną w § 1 pkt. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹. Środki te ewidencjonowano po stronie Wn konta 133-01 Gminy „*Rachunek budżetu*” w korespondencji ze stroną Ma konta 901 Gminy „*Dochody budżetu*” oraz po stronie Wn konta 130-1 Urzędu „*Rachunek bieżący jednostki*” w korespondencji ze stroną Ma konta 720 Urzędu „*Przychody z tytułu dochodów budżetowych*”, zgodnie z polityką rachunkowości Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 79, 83-90, 94-101)

Szczegółowym badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 3.061.001,56 zł, sfinansowane w kwocie 1.713.360,73 zł środkami pochodzącymi z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska (tj. 84,8% wydatków z tych środków), z tego w 2011 r. – 5 dowodów księgowych na kwotę 514.220,55 zł, w 2012 r. – 5 dowodów księgowych na kwotę 299.373,69 zł (z ww. środków 266.992,86 zł) i w 2013 – 5 dowodów księgowych na kwotę 2.247.407,32 zł (z ww. środków 932.147,32 zł).

Wszystkie badane wydatki zostały poprawnie ujęte w księgach rachunkowych Urzędu, w sposób odpowiadający przepisom rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków. Zrealizowane wydatki budżetowe ujmowane były po stronie Wn konta 133-01 Gminy „*Rachunek budżetu*” w korespondencji ze stroną Ma konta 902 Gminy „*Wydatki budżetu*” oraz po stronie Ma konta 130-3 Urzędu „*Rachunek bieżący jednostki*”, w korespondencji z kontami zespołu 2 „*Rozrachunki i rozliczenia*”, zgodnie z polityką rachunkowości Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 91-160)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W latach objętych kontrolą w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 840 „*Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów*” nie ujęto naliczonych i odroczonej opłat za usunięcie drzew i krzewów w łącznej kwocie 2.917.767,59 zł, określonych w art. 402 ust. 5 Poś (z tego: w 2011 r. – 2.540.699,93 zł, w 2012 r. – 279.707,48 zł, a w 2013 r. – 97.360,18 zł)¹².

(dowód: akta kontroli str. 268-309)

Przepis art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowi, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz., 1232 ze zm. - zwana dalej „Poś”.

¹¹ Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm. - zwane dalej „Rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków”.

¹² Rol.6131.27.2011.KA, Rol.6131.53.2011.KA, Rol.6131.22.2012.KA, Rol.6131.23.2012.KA, Rol.6131.39.2012.KA, BŚG.6131.14.2013.KA; BŚG.6131.39.2013.KA

W przyjętej w polityce rachunkowości Urzędu wprowadzono konto 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”, które służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów.

(dowód: akta kontroli str. 94, 264-283)

Mieczysław Włodarczyk wyjaśnił m.in.: decyzje o naliczeniu opłaty, o której mowa w art. 84 ust. 1-4 uop (...) przez niedopatrzenie nie zostały przekazane do Referatu Finansowego Urzędu. Aktualnie decyzje te zostały przekazane do Referatu Finansowego i opłaty wynikające z ww. decyzji w ewidencji księgowo-finansowej zostaną ujęte w budżecie wg stanu na 31.12.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 310-313)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

3. Wydatkowanie środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Wydatki ponoszone przez Gminę w latach 2011–2013 realizowane ze środków pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska wynosiły łącznie 2.021.283,81 zł, odpowiednio: 646.976,07 zł w 2011 r., 374.856,93 zł w 2012 r. i 999.450,81 zł w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 102-160, 161, 250)

3.2. W okresie objętym kontrolą ze środków pochodzących z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska sfinansowano wydatki na:

- wspomaganie realizacji zadań służących ochronie środowiska - ogółem 883.853,48 zł, z tego: w 2011 r. – 510.437,40 zł, w 2012 r. – 275.608,32 zł i w 2013 r. – 97.807,76 zł;
- przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami - ogółem 125.465,75 zł, z tego: w 2011 r. – 74.673,35 zł, w 2012 r. – 34.541,10 zł i w 2013 r. – 16.251,30 zł;
- przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody - ogółem 80.412,90 zł, z tego: w 2011 r. – 30.162,06 zł, w 2012 r. – 28.981,34 zł i w 2013 r. – 21.269,50 zł;
- współfinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych ze środków unijnych niepodlegających zwrotowi - 852.582,25 zł w 2013 r.;
- przygotowanie dokumentacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które miały być finansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi – ogółem 54.127,43 zł, z tego: w 2011 r. – 26.115,26 zł i w 2012 r. – 28.012,17 zł,
- inne zadania służące ochronie środowiska określone w art. 400a pkt 42 Poś - ogółem 24.842 zł, z tego: w 2011 r. – 5.588 zł, w 2012 r. – 7.714 zł i w 2013 r. – 11.540 zł.

Poniesione wydatki były zgodne z założeniami uchwał budżetowych i planów finansowych (po zmianach) za poszczególne lata objęte kontrolą. Z wpływów z ww. opłat i kar Gmina nie finansowała zadań niezwiązanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

(dowód: akta kontroli str. 102-160, 161)

Gmina uzyskała zamierzone efekty rzeczowe i ekologiczne z tytułu zrealizowania przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, współfinansowanych lub finansowanych środkami pochodzącymi z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 171-172)

3.3. W latach 2011–2013 Gmina udzieliła 28 zamówień publicznych (z tego: w 2011 r. – 6, w 2012 r. – 12 i w 2013 r. – 10). Badaniem objęto 3 zamówienia (o największej wartości wydatków inwestycyjnych) na łączną kwotę 2.398.775,97zł¹³. Zadania te były współfinansowane ze środków pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska w łącznej kwocie 1.322.936,97 zł, co stanowiło 65,4% badanych wydatków ogółem.

Wszystkie badane zamówienia udzielono w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁴, w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Zamówienia udzielono z uwzględnieniem zasady wyboru najkorzystniejszej oferty, zgodnej z kryteriami wyboru określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia¹⁵. Zrealizowane zamówienia były zgodne z zawartymi umowami i SWIZ. Ww. postępowania przetargowe zostały prawidłowo udokumentowane.

(dowód: akta kontroli str. 175-249)

3.4. W latach 2011–2013 dochody Gminy pochodzące z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska przekraczały 10-krotność średniej krajowej dochodów z roku poprzedniego przypadającej na jednego mieszkańca, co skutkowało na podstawie art. 404 ustawy Poś, obowiązkiem przekazania uzyskanej w każdym roku nadwyżki na rachunek Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie¹⁶.

Wartość nadwyżki z tytułu ww. dochodów została obliczona, zgodnie z art. 404 ust. 1 Poś i wynosiła w 2011 r. (za 2010 r.) - 596.179 zł, w 2012 r. (za 2011 r.) - 730.555 zł, w 2013 r. (za 2012 r.) - 754.282 zł. Nadwyżki za lata 2010-2012 zostały terminowo przekazane do Funduszu, zgodnie z art. 404 ust. 1-4 Poś. Termin przekazania nadwyżki za 2013 r. upływa 16.08.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 250-259, 262)

3.5. W latach 2011–2013 Gmina nie udzieliła dotacji celowej, na podstawie art. 403 ust. 4-5 Poś, na finansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

(dowód: akta kontroli str. 260-261)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

4. Dochody z tytułu zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011 – 2013 do Urzędu wpłynęło łącznie 131 wniosków o usunięcie drzew lub krzewów, z tego: 53 - w 2011 r., 46 - w 2012 r., a 3 wnioski – w 2013 r.

¹³ „Budowa oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą dla miejscowości Łęczyna, gmina Stara Dąbrowa” (429.985,21 zł w całości sfinansowane ze środków z opłat i kar); „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Załęczu” (204.414,46 zł w całości sfinansowane ze środków opłat i kar); „Budowa sieci i przyłącza kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią i oczyszczalnią ścieków oraz zasilaniem elektrycznym, obręb Białuń, gmina Stara Dąbrowa.” (1.764.376,30 zł, w tym. ze środków pochodzących z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska sfinansowano kwotę 688.537,30 zł, a ze środków europejskich w ramach działania 321 objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich opłacono kwotę 1.075.839,00 zł).

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹⁵ Zwana dalej „SIWZ”.

¹⁶ Zwany dalej „Funduszem”.

Objęte badaniem 30 wybranych losowo wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów (po 10 z każdego badanego roku) zawierało elementy określone w art. 83 ust. 4 uop.

(dowód: akta kontroli str. 263-313, 310-313)

W okresie objętym kontrolą, na podstawie złożonych wniosków, Wójt udzielił łącznie 131 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów, z tego:

- w 2011 r. - 53 decyzje, w tym 51 – na podstawie art. 86 ust. 1 uop i 2 – na podstawie art. 84 ust. 1-4 uop, w których naliczono opłaty łącznie na kwotę 2.540.699,93 zł oraz odroczone termin jej uiszczenia na okres 3 lat, obligując jednocześnie wnioskodawcę do dokonania nasadzeń w terminach określonych w decyzji,
- w 2012 r. - 46 decyzji, w tym 43 - na podstawie art. 86 ust. 1 uop i 3 – na podstawie art. 84 ust. 1-4 uop, w których naliczono opłaty łącznie na kwotę 2.540.699,93 zł oraz odroczone termin jej uiszczenia na okres 3 lat, obligując jednocześnie wnioskodawcę do dokonania nasadzeń w terminach określonych w decyzji,
- w 2013 r. – 32 decyzje, w tym 30 - na podstawie art. 86 ust. 1 uop i 2 – na podstawie art. 84 ust. 1-4 uop, w których naliczono opłaty łącznie na kwotę 97.360,18 zł oraz odroczone termin jej uiszczenia na okres 3 lat, obligując jednocześnie wnioskodawcę do dokonania nasadzeń w terminach określonych w decyzji.

Objęte badaniem 30 zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów zostało wydanych zgodnie z przepisami uop i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 263-313)

W latach 2011–2013 Urząd skierował 22 wnioski do Starosty Stargardzkiego w sprawie uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, na terenach będących własnością Gminy. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone.

(dowód: akta kontroli str. 263)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W 26 na 30 badanych spraw¹⁸ Urząd nie posiadał udokumentowanych dowodów potwierdzających przeprowadzenie, przed wydaniem decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów, oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych.

(dowód: akta kontroli str. 96-100)

Przepis art. 83 ust. 2c Poś stanowi, że organ właściwy do wydania zezwolenia, przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych.

Mieczysław Włodarczyk wyjaśnił m.in.: *Oględziny w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych były przeprowadzane w każdym przypadku przez pracownika Urzędu zgodnie z zapisami art. 83 ust. 2c uop, ale rzeczywiście nie zostało to udokumentowane w formie protokołu z oględzin, gdyż uznano, że takich przypadkach nie jest on konieczny. Protokół taki był sporządzany w przypadku, gdy projekt decyzji w sprawie usunięcia drzew podlegał uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.*

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 267

¹⁸ Nr spraw: Rol.6131.7.2011.KA, Rol.6131.14.2011.KA, Rol.6131.22.2011.KA, Rol.6131.27.2011.KA, Rol.6131.37.2011.KA, Rol.6131.45.2011.KA, Rol.6131.57.2011.KA, Rol.6131.67.2011.KA, Rol.6131.75.2011.KA, Rol.6131.7.2012.KA, BŚG.6131.14.2012.KA, BŚG.6161.22.2012.KA, Rol.6131.23.2012.KA, BŚG.6131.29.2012.KA, Rol.6131.35.2012.KA, BŚG.6161.39.2012.KA, Rol.6131.52.2012.KA, BŚG.6131.60.2012.KA, BŚG.6131.70.2012.KA, BŚG.6131.5.2013.KA, BŚG.6131.10.2013.KA, Rol.6131.15.2013.KA, BŚG.6131.20.2013.KA, BŚG.6131.30.2013.KA, BŚG.6131.45.2013.KA, BŚG.6131.50.2013.KA.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Opis stanu
faktycznego

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

5. Funkcjonowanie audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej w zakresie spraw objętych kontrolą.

Urząd w latach 2011-2013 nie był zobowiązany do przeprowadzenia audytu, o którym mowa w art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹ - kwoty dochodów i przychodów oraz kwoty wydatków i rozchodów Gminy w badanych latach, nie przekroczyły 40.000 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 365)

W Urzędzie wprowadzono procedury kontroli zarządczej, w ramach której określono m.in. politykę zarządzania ryzykiem. Koordynatorem ds. kontroli zarządczej był Sekretarz Gminy. Do jego zadań należała identyfikacja i ocena ryzyka oraz ustalanie metod przeciwdziałania ryzyku w odniesieniu do zadań określonych w rocznym planie działania, a także przygotowanie i aktualizowanie wytycznych dotyczących sposobu identyfikacji i oceny ryzyka dla jednostek organizacyjnych Gminy.

Kierowników jednostek organizacyjnych zobowiązano m.in. do opracowania i przestrzegania systemu kontroli zarządczej w podległych im jednostkach oraz składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok w zakresie kierowanej jednostki²⁰ Wprowadzono także samoocenę kontroli zarządczej raz do roku oraz kontrolę we wszystkich fazach działalności w formie kontroli wstępnej, bieżącej oraz następnej.

W celu realizacji założeń kontroli zarządczej w Urzędzie wprowadzono m.in. następującą dokumentację regulującą organizację kontroli zarządczej: arkusz identyfikacji, oceny określenia metody przeciwdziałania ryzyku oraz oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za dany rok składane przez Wójta i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 18-45, 314-361)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W roku 2011 nie sporządzono arkusza identyfikacji, oceny określenia metody przeciwdziałania ryzyku.

(dowód: akta kontroli str. 18-45, 314-361)

Zgodnie z przyjętymi procedurami kontroli zarządczej Urzędu⁸, w ramach funkcjonującego systemu kontroli zarządczej wprowadzono działanie, polegające na identyfikacji ryzyka co najmniej raz do roku w odniesieniu do celów i zadań określonych w przyjętych planach działalności Urzędu, w formie wypełnienia *Arkusza identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku* - według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do załącznika nr 1 Zarządzenia Nr 28/2011 z 16.05.2011 r.²¹, które w terminie do końca pierwszego kwartału zatwierdza Wójt.

Mieczysław Włodarczyk wyjaśnił, m.in.: *w roku 2011 faktycznie w Urzędzie nie funkcjonowała kontrola zarządcza w pełnym zakresie. Spowodowane to było*

¹⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. – zwana dalej „ufp”.

²⁰ do dnia 31 stycznia każdego roku według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 28/2011 Wójta Gminy Stara Dąbrowa z 16.05.2011 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Stara Dąbrowa oraz zasad jej koordynacji.

²¹ w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Stara Dąbrowa oraz zasad jej koordynacji.

brakami kadrowymi. Dopiero po wydaniu zarządzenia w zakresie funkcjonowania kontroli, w roku 2012 zaczęła ona w pełni funkcjonować. Jeżeli chodzi o rok 2013 to nie sporządzono nowej dokumentacji regulującej organizację poczyniła Urzędu w zakresie kontroli zarządczej, ponieważ nie uległa ona zmianie w porównaniu z rokiem 2012. Przez przeoczenie wynikające z nadmiaru obowiązków służbowych nie sporządzono również planu kontroli i rejestru ryzyk na 2013 rok. W celu lepszego i sprawniejszego funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie skierowałem Sekretarza Gminy na szkolenie w tym zakresie i zleciłem przygotowanie pełnej dokumentacji na 2014 rok.

(dowód: akta kontroli str. 362-364)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²², wnosi o:

1. Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych Urzędu należności z tytułu odroczonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, stosownie do wymogów i zasad określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz przyjętej polityce rachunkowości Urzędu.
2. Dokumentowanie dokonanych przez Urząd oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych, określonych w art. 83 ust. 2c uop.
3. Stosowanie przyjętych w Urzędzie procedur kontroli zarządczej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Wójta Gminy Stara Dąbrowa, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. – zwana dalej „ustawą o NIK”.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 25 kwietnia 2014 r.

Kontroler

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Leszek Smykowski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor